

2. Гудманян А. Г. Відтворення власних назв у перекладі : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.16 ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2000. 40 с.
3. Карпенко. О. Ю. Проблематика когнітивної ономастики. Одеса : Астропринт, 2006. 325 с.
4. Омельчук А. С. Власні назви та особливості їх перекладу. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2010. № 31. С. 122–126.

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ В УНІВЕРСИТЕТІ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»

Гриценко Г. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

Наразі актуальність питань організації та впровадження інклюзивної освіти у ЗВО є беззаперечною, оскільки щоденно збільшується кількість людей з особливими освітніми потребами, які прагнуть приєднатися до лав студентства задля отримання якісної вищої освіти. Слідуючи сучасним світовим тенденціям та прийнятому в Україні прогресивному курсу на розбудову інтегрованого навчання, колектив філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» плідно працює над практичним втіленням інклюзивного навчання в освітній процес.

Одним з чисельних викликів сьогодення, з яким довелося зіштовхнутися викладачам, стала організація та проведення вступного випробування для абітурієнтки з порушеннями зору, яка вступала на спеціальність 014. 02 «Середня освіта (мова і література (англійська))». У розробці поділимося цим нашим досвідом впровадження інклюзії у життя філологічного факультету.

Організаційний етап складався з вивчення законодавчої бази та адаптації екзаменаційних матеріалів для перевірки знань з англійської мови під потреби незрячої вступниці.

Що стосується нормативно-правової бази, особливу увагу було звернено на такі документи, як Концепція Державної соціальної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини

на період до 2021 року» [1], «Концепція розвитку інклюзивного навчання» (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.10 року № 912) [2] та Положення Міністерства освіти і науки України «Про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у вищих навчальних закладах» (2017 р.).

На момент проведення вступного випробування (серпень 2020) особам з особливими освітніми потребами надавалось право замість ЗНО проходити вступні випробування у формі іспитів безпосередньо в закладах вищої освіти. Особи з порушеннями зору мали можливість пройти ЗНО з використанням рельєфно-крапкового шрифту Брайля лише з певних предметів, до яких, на жаль, не було включено англійську мову. Також було з'ясовано, що при проведенні вступного іспиту абітурієнтам з сенсорними порушеннями надається додатковий час для складання випробування. Отже, замість 2, 5 годин іспит тривав 3 години. Те саме, до речі, стосується проведення контрольних занять, заліків та іспитів під час навчання у ЗВО.

Беручи до уваги надважливу роль батьків у процесі включення в освітній процес, з ними була проведена підготовча консультативна робота, у результаті якої було окреслено основні моменти проведення випробування, з'ясовано технічні деталі та надано інформацію щодо структури тесту.

Під час проведення випробування особливо гостро виявилися суперечності між законодавчою базою та відсутністю розроблених механізмів її реалізації в освітньому процесі, зокрема, це стосується вступного іспиту з англійської мови. Враховуючи неможливість використання завдань, надрукованих шрифтом Брайля, членам приймальної комісії довелося адаптувати екзаменаційні матеріали блоків Reading та Use of English до потреб абітурієнтки. Завдання були переведені у формат аудіо та записані на диктофон напередодні. Під час іспиту ці записи відтворювалися багаторазово, інколи не повністю, а окремі фрагменти (на прохання вступниці). Кількість відтворень була обмеженою через трьохгодинний ліміт часу. З цієї ж причини темп проведення випробування був доволі динамічним.

Виконання завдання з розгорнутою відповіддю також викликало значні труднощі. Вони були успішно подолані запропонованою альтернативною формою викладу матеріалу. На екзамені була створена сприятлива, доброзичлива атмосфера. Відбувався відеозапис вступного випробування з метою ретельного вивчення та аналізу такого непересічного досвіду.

Подальша інтеграція до освітнього середовища студентки з вадами зору поставила перед колективом викладачів комплекс непростих завдань. Враховуючи індивідуальні особливості абітурієнтки з ООП, яка приєдналася до лав філологічного факультету, довелося більш докладно

вивчити та перейняти передовий досвід запровадження системи соціально-педагогічних заходів, а також вдатися до розробки нових шляхів та методів практичного втілення інклюзії у вищій освіті. Розгляд цієї унікальної практики інтегрованого навчання вартій стати темою наступної розвідки, адже незвичайна вступниця наразі вже є успішною студенткою VI курсу нашого ЗВО.

Література:

1. Концепція Державної соціальної програми „Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2021 року. Київ, 05.04.2017 р.

2. Концепція розвитку інклюзивної освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.10 року № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya> (дата звернення 01.08.2023).

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ШЛЯХОМ ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ГРОМАДЯН У ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЙ І КРИЗОВИХ СТАНІВ

Грищенко І. М.

доктор наук з державного управління,

доцент кафедри публічного управління,

менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна*

Національна система стійкості забезпечується комплексом цілеспрямованих дій, механізмів та інструментів взаємодії органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, підприємств, установ та організацій, які гарантують збереження функціонування основних сфер життєдіяльності суспільства, зокрема, і під час дії воєнного стану.

Впровадження національної системи стійкості віднесено до основних напрямів зовнішньополітичної та внутрішньополітичної діяльності України. Водночас, спостерігається відсутність процесів і механізмів забезпечення національної стійкості на державному, регіональному та місцевому рівнях. Не вирішені питання законодавчого, методологічного